

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ЈАВНИМ НАБАВКАМА

1. Питање

Здравствена установа има потребу да хитно замени неколико прозора на породилишту после обилних падавина. Процењена вредност набавке је око 300.000,00 динара и не потпада под јавну набавку. Установа је у истој години користила могућност набавке одређених добара који такође по вредности нису потпадали под јавну набавку. Када се ранија набавка и ова саберу улази се у домен мале јавне набавке. Да ли у конкретном случају за набавку ових прозора расписати малу јавну набавку или не. Односно да ли се вредности набавки које не потпадају под законски минимум сабирају у години?

Одговор

Чланом 3. став 1. тачка 23) ЗЈН прописано је да је јавна набавка мале вредности набавка истоврсних добара, услуга и радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од вредности одређене овим законом. У истом ставу наведеног члана је у тачкама 12), 13) и 14) прописана истоврсност добара, услуга и радова.

Из наведеног произилази да се у наведеном случају, на годишњем нивоу сабира процењена вредност свих истоврсних набавки добара, независно да ли процењена вредност појединачне набавке не прелази вредност од 300.000,00 динара на годишњем нивоу. За правилну примену ЗЈН неопходно је било применити поступак јавне набавке мале вредности, за сваку појединачну набавку, ако њихова укупна (сабрана) процењена вредност на годишњем нивоу не прелази 3.000.000,00 динара.

2. Питање

Да ли је потребно спроводити поступак јавне набавке за уговоре о делу са специјалистима различитих грана медицине?

Одговор

За све врсте услуга се спроводи поступак јавне набавке, независно да ли су пружаоци услуга физичка или правна лица. За ангажовање физичких лица за обављање послова из делатности послодавца закључујемо уговор о раду или уговор о обављању привремених и повремених послова.

Послодавац може са одређеним лицем да закључи уговор о делу, **ради обављања послова који су ван делатности послодавца**, а који имају за предмет самосталну израду или оправку одређене ствари, самостално извршење одређеног физичког или интелектуалног посла.

ОДГОВОРИ НА КЊИГОВОДСТВЕНА ПИТАЊА

1. Питање

Здравствени центар, у чијем саставу је тада био Дом здравља, је у јануару 2005. године, по пресуди суда, раднику који је враћен на посао на име накнаде штете због изгубљене зараде исплатио **нето** износ зараде за период од 92. до 97. године са припадајућом каматом до дана исплате. Исплата је извршена са рачуна Здравственог центра и Дом здравља о томе није био информисан. Пореска управа је Дому здравља у мају 2014. године, пошто је утврђено да тада нису уплаћени припадајући доприноси на зараде, доставила решење, којим се налаже да се уплати допринос за ПИО за наведени период са обрачунатом каматом до дана уплате. **Како овај трошак књижити?**

Одговор:

Уплату доприноса за ПИО и обрачунату камату до дана уплате, на основу решења Пореске управе, мишљења смо да Дом здравља у финансијском књиговодству треба да спроведе следећа књижења:

- за износ уплаћеног доприноса за ПИО који се укључује у бруто износ зараде задужити Конто 411141 – Плате по основу судских пресуда,
- за износ уплаћеног доприноса за ПИО на терет установе задужити Конто 412111 – Допринос за пензијско и инвалидско осигурање.

Препоручује се отварање посебног субсубаналитичког конта за уплату по решењу Пореске управе.

- За износ обрачунате камате до дана уплате доприноса за ПИО задужити Конто 483111 – Новчане казне и пенали по решењу судова.

2. Питање

Од стране надзорника осигурања РФЗО-а у Дому здравља је у **априлу 2014.** године извршена контрола наменског трошења средстава за плате у периоду **август - децембар 2013.** године. Контролом је утврђено да је установа исплатила део плата неуговореним радницима из средстава пренетих са рачуна РФЗО-а одређених за остале материјалне трошкове. „Повраћај средстава се врши из средстава која нису средства обавезног здравственог осигурања, **уплатом на подрачун буџетских средстава Дирекције Републичког фонда**“, **а не филијале. Како овај повраћај књижити?**

Одговор:

Мишљења смо да Дом здравља за износ новчаних средстава на рачун Дирекције Републичког фонда по основу налаза од стране надзорника РФЗО-а спроведе књижење у финансијском књиговодству задужењем Конта 321311 – Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година, а уколико нема довољног покрића на овом конту да се до висине обавезе за уплату изврши сторно књижење на потражној страни одговарајућег субаналитичког конта у оквиру синтетичког Конта 742100 – Приходи од продаје добара и услуга или закупа од стране тржишних организација.

3. *Питање*

Како књижити накнаду штете због неискоришћеног годишњег одмора?

Одговор:

Накнада штете због неискоришћеног годишњег одмора књижи се у финансијском књиговодству на терет Конта 411151 – Накнада штете запосленом за неискоришћени годишњи одмор.

4. *Питање*

Установа је извршила уплату из сопствених средстава на рачун владе РС за отклањање последица елементарних непогода-поплаве на основу препоруке, односно Закључка владе. Како прокњижити ову уплату, тј. на који конто ?

Одговор.

За извршену уплату из сопствених прихода на рачуну Владе РС за отклањање последица поплава спроводи се књижење у финансијском књиговодству на терет Конта 481991 – Дотације осталим непрофитним институцијама.

ОСТАЛА ПИТАЊА

1. *Питање*

Медицински радници раде скраћено радно време према Акту о процени ризика здравствене установе (30 сати Радиодијагностика и 36 сати друге службе.) Према одредби члана 52 став 3. Закона о раду запослени који ради скраћено радно време има сва права из радног односа као да ради са пуним радним временом. Установа на почетку сваке календарске године изда документ о броју недостајућих сати ових служби до пуне месечне сатнице са обавезом тих служби да ове сате одраде, (на пример у мају 2014. редовна сатница је 174 сата, а скраћено радно време 132 сата за радно време од 30 сати недељно). Да ли постоји обавеза надокнаде разлике сати имајући у виду наведену одредбу Закона о раду?

Одговор

У случају да је скраћено радно време утврђено у складу са Законом такво радно време је изједначено са пуним радним временом и има запослени сва права из радног односа као да ради са пуним радним временом. Не постоји правни основ за прерачунавање скраћеног радног времена до пуног, јер би то значило против правно укидање скраћеног радног времена.

2. *Питање*

Део медицинског кадра ради сменски по принципу: рад у првој смени 12 часова (7.00-19.00); затим одмор 24 часа; рад у смени 12 часова (19.00-7.00-ноћни рад од 22-06. који се посебно плаћа); затим одмор 48 сати (два дана) и поново рад у првој смени од 7.00-19.00 и даље по распореду. Када се за цео месец сабере број сати проведених на раду добија се укупан број сати који је већи од редовне месечне сатнице (на пример за јули 2012 сменски број сати је 192 сата а редован месечни

број сати је 176). Да ли разлику сати одобрити запосленом да искористи као слободне дане, с обзиром да средстава за евентуалну исплату нема довољно, посебно имајући у виду да је овакав начин рада заступљен у целокупном секундарном сектору здравствене заштите ?

Одговор

Из вашег питања произилази да запослени у вашој установи или бар део њих ради у турнусу а не у сменама. Код коначног обрачуна фонда сати у обавези сте да платите прековремени рад или да радницима омогућите коришћење слободних дана.

3. *Питање*

Радница тражи исплату додатка од 20% за рад недељом према Посебном колективном уговору за здравствене установе. Установа не добија увећана средства од филијале фонда за овакву исплату, иако се писаним путем обраћала филијали. Према познатој судској пракси суд досуђује ову накнаду. Међутим, за рад недељом запосленом се одобрава дан одмора, сутрадан у понедељак који је редован радни дан па испада да радник треба да добије и 20% за рад недељом и слободан дан. Да ли поступити тако да се слободан дан не одобрава, чиме се онда вређа Закон о раду, или пред судом покренути поступак за накнаду штете од радника (који оствари право на 20%) за све слободне сате који су му одобрени као нерадни дан после рада недељом ?

Одговор

Посебан колективни уговор за здравствене установе је утврдио право запосленог на увећање дневнице у висини 20% ако запослени ради у недељи. Не морају се поклапати дан недељног одмора који може бити било који радни дан у седмици али најчешће да је и недеља дан одмора тада раднику припада право да пошто је радио на дан свог одмора установа је дужна да му обезбеди дан. Увећање од 20% запослени ће остварити ако не у установи онда преко суда .

4. *Питање*

Медицински техничар има стварну вишу стручну спрему. Примљен је на рад на неодређено време по јавном огласу где је као услов за рад тражена средња стручна спрема. Радник тражи да му се изда анекс уговора о раду за вишу стручну спрему са одговарајућим коефицијентом. Нема лиценцу за вишег медицинског техничара с обзиром да надлежна струковна Комора, прво тражи да установа призна вишу стручну спрему, па да се тек онда поднесе захтев за лиценцу. Да ли можемо овом раднику издати анекс уговора о раду са коефицијентом за вишу стручну спрему?.

Одговор

Запослени који је примљен да обавља послове средње стручне спреме а поседује диплому више стручне спреме не може захтевати да му се анексом уговора о раду утврди виша стручна спрема и коефицијент за обрачун и исплату плате. Здравствена установа није надлежна да признаје стручну спрему за то постоје надлежни органи а установи је довољна диплома или валидно уверење. Имајући у

виду да је запослени на јавном огласу знао да ће обављати послове средње стручне спреме па самим тим не може да тражи да му се уговором о раду признају коефицијенти за вишу стручну спрему, јер и даље обавља послове средње стручне спреме.

5. Питање

Медицинске сестре са средњом стручном спремом су завршиле високу струковну школу за медицинске сестре, за коју струку Уредба о коефицијентима не предвиђа одговарајући коефицијент за обрачун плате. С обзиром да ове раднице раде са средњом стручном спремом и имају коефицијент за ту спрему, а да за оне који су завршили високу школу нема коефицијента у Уредби, захтевају да им се изда анекс уговора о раду за вишу стручну спрему, до решавања питања њиховог коефицијента. Једна здравствена установа је то урадила и поднела након тога надлежној комори захтев за издавање лиценце за вишу медицинску сестру, иако се ради о стварно завршеној средњој школи и високој струковној школи. Како поступити ?

Одговор

Не постоје обавезе здравствене уставнове за запослене које су завршиле високу струковну школу јер њихово евентуално распоређивање на друге послове отвара низ правних питања од приправничког стажа, условно речено, са новом стручном спремом па до тога да ли такви послови уопште постоје и да ли су предвиђени актом унутрашње организације и систематизације.

Једини изузетак је када је здравствена установа упутила запосленог на школовање и тада установа има обавезу да распореди радника на послове за које је и упућен на школовање.

6. Питање

Радница тражи исплату додатка за сменски рад позивајући се на одредбе Закона о раду. Поучена је да Закон о платама у државним органима и јавним службама који се неспорно примењује на здравствене установе не садржи ову категорију у оквиру додатака на плату, нити конституише обавезу установе да врши исплату по овом основу. У међувремену је радница покренула и радни спор базирајући тужбени захтев на одредби члана 108 Закона о раду која се односи на сменски рад. Молимо за Ваше мишљење.

Одговор

Нема правног основа за исплату додатка за сменски рад пошто је и министарство за рад својим мишљењем заузело став да сменски рад подразумева три смене а у здравству се раде, најчешће, по две смене док се ноћ покрива дежурством.

7. Питање

Судови и тужилаштва званичним путем траже доставу медицинске документације или чак целе историје болести на увид или фотокопију, за сврхе вођења кривичних поступака, поступака за накнаду штете и слично. Установа не даје документацију суду на увид, али је раније копирала део историје болести и достављала суду.

Одредба члана 37. Закона о здравственој заштити је брисана након доношења Закона о правима пацијената који у својим одредбама не предвиђа могућност да копије медицинске документације буду дате правосудним органима. Како поступати, с обзиром да судови и даље подносе захтеве за доставу медицинске документације ?

Одговор

По нашем становишту у обавези сте да достављате суду и тужилашву део медицинске документације а која се везује за одређени спор или кривично дело. Дописом треба скренути пажњу и суду и тужилаштву да се ради о поверљивој документацији која ужива посебну заштиту.

8. *Питање*

Коначно, потребно је и да чујемо стручно мишљење о могућности увођења прековременог рада у примарној здравственој заштити. Посебно, да ли је могуће увести дежурство као прековремени рад на радним местима где се радно време скраћује због отежаних услова рада, као што је рад у хитној медицинској помоћи ?

Одговор

Не постоји законска сметња да се уводи прековремени рад примарне здравствене заштите. О потреби за увођењем прековременог рада одлучује директор у скалду са Законом о здравственој заштити а у зависности од потреба и организације рада у установи. По нашем становишту прековремени рад за посао са скраћеним радним временом се не може уводити тим пре што је досадашњи Закон о раду увео забрану и прерасподеле радног времена за те послове.

9. *Питање*

У нашем Дому здравља уведена је приправност на појединим радним местима, чије трајање је одређено у складу са одредбама Посебног колективног уговора (радним данима 16 сати, суботом, недељом и празником 24 сата), али је то било предмет контроле и оцене надзорника здравственог осигурања који су заузели становиште да је приправност исто што и дежурство и да не може да траје дуже од 10 часова недељно по запосленом. Дом здравља је због тога обавезан да, по њиховом наводу, због несавесног трошења новца изврши повраћај средстава РФЗО. Напомињемо да је и накнада за приправност била у складу са Посебним колективним уговором, што је значајно мање него што је Законом о раду предвиђено за прековремени рад. На овом месту је значајно да се напомене, да против аката РФЗО, здравственим установама није дата могућност заштите, јер и у првом и другом степену одлучују органи РФЗО, без поуке о даљим правним лековима.

Одговор

Правилно сте поступили када сте утврдили приправност и начин плаћања. Запослени који је у приправности је дужан да буде доступан за време трајања приправности а у случају позива, сати приправности се прекидају и почињу да теку

сати, највероватније, прековременог рада. Контрола извршена од стране РФЗО и њихов захтев за повраћај „ненамнских утрошених средстава“ је сједне стране бесмислен а са друге не постоји правни основ за такво одлучивање.

Поступак који води РФЗО је квази правни поступак јер се овде ради о две уговорне стране а у случају спорних ситуација које се нису решиле мирним путем одлуку доноси искључиво суд.

10. Питање

Каква је судбина рачуна сопствених прихода здравствених установа после 01.01.2015. године. Како ће у случају њиховог укидања функционисати установе које преко 50% својих прихода остварују на тржишту и из њих финансирају не само плате, већ и материјалне трошкове, инвестиције... ?

Одговор

Комора здравствених установа реаговала је са захтевом да се одредбе о сопственим приходима из Закона о буџетском систему не примењују на здравствене установе. Наш захтев је делимично прихваћен те је 2014 померена на 2015 годину ради се о несхватању начина финансирања здравствених установа и дефинисању појма „сопствени приходи“ и Комора ради на томе да се ове одредбе бришу и не односе на здравство.

11. Питање

Да ли постоји могућност да се плаћање Управног и Надзорног одбора у здравственим установама стави под неку контролу? Наиме, Управни одбори сами доносе одлуку о висини надокнаде за њихов рад, не обазирући се на финансијско стање у здравственим установама. Накнаде које они примају представљају велике намете здравственим установама, може ли се томе стати на пут?

Одговор

Када би постојала добра воља плаћање накнаде за рад управних и надзорних одбора у здравственим установама врло би се брзо решило на јединствен начин. Потребно је да Министар здравља утврди, дефинише, правила по којима се ова накнада исплаћује или да наредбом укине плаћање у свим здравственим установама – државно здравство.

12. Питање

Да ли нови Закон о раду прецизније регулише радно-правни статус лекара који раде као професори на факултетима и лекари у здравственој установи (у исто време) ?

Одговор

Нови Закон о раду неће дефинисати статус професора на медицинским, стоматолошким и фармацеутичким факултетима а који истовремено ради и у здравственој установи.

13. Питање

Да ли се Правилником о раду може прописати заснивање радног односа без јавног огласа ?

Одговор

Закон о раду не познаје ни конкурс ни област, та обавеза је утврђена посебним колективним уговором а на тој обавези инсистира Министарство здравља. Према томе правилником о раду ви нисте у обавези да дефинишете заснивање радног односа путем јавног огласа али ће вас на то натерати синдикати, инспекција рада и Министарство здравља.

14. Питање

Након генералне сагласности Владе за запошљавање на одређено време од 30.06.2014. године – како даље поступати ? Ради се о запошљавању ради попуњавања радног места након одласка у пензију. Ово место и даље треба попунити.

Одговор

Забрана запошљавања у 2014 и 2015 години садржи у себи два различита критеријума, забрањује се попуњавање упражњених радних места стим да путем Министарства здравља подносите захтев за пријем на неодређено време, а Минис.здравља уз своје мишљење доставља Министарству финансија и Комисији Владе Републике Србије. На тај начин можете обезбедити пријем ново запослених на неодређено време.С друге стране дозвољено је да примате на рад на одређено време до 10% од укупног броја запослених у установи. За запошљавање преко 10% потребна је сагласност Комисије Владе Републике Србије.

15. Питање

Који коефицијент треба одредити спремачици са I степеном сс ако пере лабораторијско посуђе и пере и пегла униформе ?

Одговор

Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата у здравству је дефинисала и вредновала групе послова а које се односе на типичне послове у здравству. У конкретном случају спремачица која пере лабораториско посуђе пере и пегла униформе не може имати коефицијент који се односи на спремачице без обзира на ниво стручне спреме.Директор је у обавези да актом о унутрашњој организацији и систематизацији предвиди овакве послове, а који нису типични за спремачице, и да аналогичном разврста у групу послова које приближно одговарају овом опису.

16. Питање

Који коефицијент треба одредити патронажној сестри са IV ссс ?

Одговор

У патронажној служби све патронажне сестре треба да имају исти коефицијент пошто раде исти посао а висина плате зависи од послова.

17. Питање

Зашто Министарство и Агенција за акредитацију нису ускладили обрасце за процедуре? Здравствене установе морају исти посао радити на два различита начина, а ефекат је исти и циљ израде процедура је исти.

18. Питање

Оснивач захтева да му за следећу годину доставимо програмски буџет. Које су то карактеристике и разлике у односу на досадашњи модел ?

Одговор

Здравствене установе немају програмски буџет па самим тим нису у обавези да оснивачу достављају тзв. програмски буџет. Здравствена установа је у обавези да свој финансијски план усаглашен са РФЗО достави оснивачу.

19. Питање

Како поступати када запосленој на одређено време радни однос престаје непосредно пре порођаја? Да ли се на основу налаза гинеколога о отварању породилског одсуства запосленој може продужити радни однос до истека породилског одсуства ?

Одговор

Породилско одсуство може се отворити 45 дана од планираног порођаја а најкасније месец дана пре. Налаз гинеколога је довољан правни основ да радница на одређено време , директном применом Закона о раду, остане у радном односу до истека породилског одсуства и неге детета. Сматрамо да је неопходно констатовати чињеницу да би радни однос престао одређеног датума а да се због примене Закона о раду тај радни однос продужава.

20. Питање

Када ће Министарство здравља урадити нову прецизнију спецификацију послова за одређивање коефицијената запослених у здравству ? Тим пре што су постојећи описи подложни различитим тумачењима и предмет су многих судских спорова.

НАПОМЕНА:

Одговоре на питања упућена Републичком фонду за здравствено осигурање још нисмо добили, проследићемо их чим их добијемо.